

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200583
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821200583.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, AK Bratislava, Mýtna 48, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanej: W. Z., G.. XX.X.XXXX, L. XXXX/XX, I., U.. Z. G. E., zast. JUDr. Jankou Vasiľovou, advokátkou AK, Kudlovsá 1, Humenné, o zaplatenie sumy 2.597,95 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.597,25 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 27.7.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili spolu dňa 20.6.2012 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej sumu pôžičky vo výške 6.186,75 eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 95-tich mesačných splátkach v sume 162,89 eur až do celkovej sumy pôžičky 15.474,55 eur. Do dňa spísania žaloby uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 12.146,52 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, právny predchodca žalobcu dňa 19.7.2018 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 21.7.2018. Ku dňu podania žaloby mala žalovaná uhradiť celkovo 14.663,47 eur. Žalobca si v konaní neuplatňuje zmluvnú pokutu v sume 336,21 eur, uplatnil si však náklady spojené s vymáhaním pohľadávky v sume 81,00 eur. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 2.597,95 eur, ktorá predstavuje istinu (14.663,47 eur), plus náklady na vymáhanie v sume 81,00 eur a mínú úhrady žalovanej v sume 12.146,52 eur. Žalobca zároveň požaduje aj zákonné úroky z omeškania a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti

2. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že žalobou žalobcu nesúhlasí a namietala neplatnosť dohody o výške úveru, kde pri poskytnutej pôžičke žalovanej bol dohodnutý zmluvný úrok vo výške 32 %, za účelom refinancovania predchádzajúcich záväzkov žalovanej. Celková suma pôžičky predstavovala čiastku 15.474,55 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť v 95-tich splátkach po 162,89 eur mesačne. Termín konečnej splatnosti je dohodnutý na 5/2020. Ročná RPMN predstavuje čiastku 32 % a celkové náklady pôžičky sú vo výške 9.287,80 eur. V čase poskytnutia pôžičky bežná úroková sadzba stanovená NBS pri spotrebiteľských úveroch predstavovala čiastku 9,75 % ročne. Dohodnutá úroková sadzba preto prevyšuje vyššie uvedený priemer

viac ako trojnásobne. Z uvedeného dôvodu je preto dohodu o výške úrokov možné považovať za absolútne neplatnú. Rovnako žalovaná namieta aj v zmluve uvedený konečný termín splatnosti pôžičky, vyjadrený len mesiacom a rokom, preto nie je možné jednoznačne určiť konečný termín splatnosti úveru. Toto je považované za obligatórnu náležitosť zmluvy, bez nej je potrebné zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Rovnako namietala aj nárok žalobcu spočívajúci v uplatnení nákladov na vymáhanie pohľadávky v sume 81,00 eur. Na pojednávaní dňa 29.3.2022 žalovaná uviedla že trvá na svojom vyjadrení k žalobe. Navrhla, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a to z dôvodov uvedených v tomto vyjadrení. Na zdôvodnenie svojho stanoviska ešte uviedla, že výška úrokov, ktorá bola dohodnutá 32 % ročne je neprimeraná a odporuje dobrým mravom. Podľa súdnej praxe je neprimeraná spravidla taká výška úrokov, ktorá v zmysle ustanovenia 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania. Žalovaná poukázala pri tom aj na súdnu prax a to rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.9.2013, sp. zn. 3Co 151/2013. V čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke bola obvyklá úroková sadzba stanovená Národnou bankou Slovenska pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 5 rokov v bankách bola vo výške úrokovej sadzby 9,75 % ročne. Dojednaná úroková sadzba 32% presahuje viac než trojnásobok priemernej obvyklej úrokovej sadzby. Rovnako uviedla že pokiaľ žalobca namietal, že nie je možné zohľadňovať len výšku úrokovej sadzby, ale celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, uvádzame, že aj zmluva, ktorá je uzavretá s odplatom, ktorá neprekračuje najvyšší zákonný limit podľa §53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi. A to v danom prípade, ak odplata, ktorej jedinou zložkou je úrok vo výške 32% je v rozpore s dobrými mravmi. Poskytnutá pôžička vlastne mala slúžiť na refundáciu troch skorších úverov, ktoré čerpala u právneho predchodcu žalobcu a tieto vlastne tvorili spolu súčet okolo 6.000 eur. V danom prípade je potrebné, že ešte potrebné brať zreteľ aj na skutočnosť, že mimo týchto pôžičiek, ktoré vlastne boli čerpané v roku 2011, a ktoré mali byť uhrádzané finančnými prostriedkami zo zmluvy o poskytnutí pôžičky z 12.6.2012, existovala aj ďalšia pôžička, vlastne u Slovenskej Požičovne. Je potrebné skúmať aj tieto sociálne, ekonomické okolnosti, majetkové pomery, na ktoré právny predchodca vôbec neprihliadal. Pri uzatváraní zmluvy o pôžičky vlastne postačovala len skutočnosť, že áno chce refundovať, že má tam nejaké pôžičky, bez toho, žeby sa skúmali ďalšie majetkové pomery. Právny zástupca žalovanej uviedol že žalovaná vrátila sumu 12.146,52 eur, z tej sumy, ktorá je uvedená ako 15.474,55 eur.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovanej ako aj k jej vyjadreniu uviedol, že dohodnutá ročná úroková miera vo výške 32,00 % bola dohodnutá podľa vtedy platnej právnej úpravy, je v zmluve zreteľne vyjadrená, pričom k jej údajnej neprimeranosti uvádza nasledovné. Pokiaľ ide o ročnú úrokovú sadzbu vo výške 32,00 %, na ktorú súd poukazuje, treba zdôrazniť, že úrokovú sadzbu ako aj zmluvu treba posudzovať podľa právneho predpisu platného a účinného v čase podpisu zmluvy. Posledná zmena pred prijatím zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa od 1. júna 2014 nanovo upravila výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov bola vykonaná v súvislosti s novelou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. S účinnosťou od 1.6.2010 novela zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov zmenila aj § 53 m ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktorý po novele uvádzal: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“ Či ide o záväzok zabezpečený a obdobie na ktoré sa peňažné prostriedky poskytujú. Tieto tri kritéria majú význam pri určení podstatného prevýšenia odplaty a pri judikatúre možno pri tomto termíne (podstatného prevýšenia) vysledovať hranicu max. 20%.“. Z uvedeného dôvodu nepovažujeme dohodnutú výšku úrokov v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zmluva bola uzatvorená pred dátumom 01.06.2014, je podľa žalobcu bez právneho významu skúmanie odplaty za poskytnutú pôžičku. Žalovaný podpisom zmluvy zároveň prehlásil, že s navrhovanými parametrami zmluvy súhlasí, pričom túto skutočnosť žiadnym spôsobom nespochybnil. Žalobca je toho názoru, že celková suma pôžičky je v zmluve uvedená správne. Výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver. Celková suma pôžičky je tak vyjadrená s poukazom na základné a obligatórne parametre zmluvy. Ďalej uviedol že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 32,00 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou, nakoľko jedinou odplatom poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500,00 eur do 6.500,00 eur vrátane so splatnosťou od 5 do 10 rokov, zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MFSR v

súlade s ust. § 21 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2012 so stavom ku dňu 31.03.2012 predstavovala 19,59 %. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve 32,00 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 platného a účinného od 01.09.2014.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere (pôžičke) a podmienkami k zmluve, predžalobnou upomienkou s kópiou doručenky, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadom splátok a úhrad a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Právny predchodca žalobcu ako spoločnosť a žalovaná ako klient uzavreli dňa 20.6.2012 zmluvu o pôžičke, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 6.186,75 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 95-tich splátkach až do celkovej sumy pôžičky vo výške 15.474,55 eur, pri výške mesačnej splátky 162,89 eur a ročná úroková sadzba 32,00 %. RPMN bola uvedená vo výške 32,00 %. Termín konečnej splatnosti je 5/2020. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa mali stať Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky.

6. Listom označeným ako predžalobná upomienka zo dňa 26.5.2018 žalobca vyzval žalovanú k okamžitej úhrade nedoplatku časti splátok v sume 651,56 eur, v opačnom prípade pristúpi k zosplatneniu celého úveru. Listom označeným ako oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru oznámil žalobca žalovanej zosplatnenie celého zvyšku úveru a to v celkovej sume 3.586,95 eur.

7. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná na splátkach uhradila sumu 12.146,52 eur.

8. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, (ďalej len OZ), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 OZ).

9. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

10. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

11. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 9 ods. 2 zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až j), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 OZ, sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

15. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 OZ).

16. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

22. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. OZ podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

23. Ustanovenie § 53 OZ sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či

už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

24. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. OZ, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení OZ. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

25. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

26. Nepochybné zmluva uzavretá medzi stranami je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia OZ.

27. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 20.6.2012 zmluvu o pôžičke, pričom schválená výška pôžičky predstavovala sumu 6.186,75 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť v 95-tich splátkach až do celkovej sumy pôžičky vo výške 15.474,55 eur, pri výške mesačnej splátky 162,89 eur a ročná úroková sadzba 32,00%. RPMN bola uvedená vo výške 32,00 %. Termín konečnej splatnosti je 5/2020. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pôžičke sa mali stať Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky.

28. V uzatvorenej zmluve o pôžičke nie je síce priamo uvedený údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď lehota splatnosti je uvedená len nepriamo číselnou formuláciou označením mesiaca a roka. Takéto určenie konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno považovať za súladné s dotknutým ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch, keď významom tohto ustanovenia bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vyžaduje sa teda presná časová, dátumová špecifikácia konečnej splatnosti úverov, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Pokiaľ teda samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, nemožno mať zato, že tento nedostatok možno nahradiť apelovaním na potenciálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru matematickými operáciami s iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Naopak je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 10.12.2012, sp. zn. 16Co/315/2012, sp.zn. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/101/2013 zo dňa 22.05.2013).

29. Súd žalobu zamietol v celom rozsahu z dôvodu toho, že žalovaný nárok vyplýva z neprijateľných podmienok, resp. podmienok, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, ba dokonca z podmienok, ktoré súd považuje za občianskoprávnu úžeru. Dohodnutý úrok 32 % je už sám o sebe dá sa povedať úžerníckym úrokom. Priemerná výška spotrebných úverov v tomto období v peňažných ústavoch predstavovala čiastku 13,58 % p.a. (zdroj: www.nbs.sk). Dohodnutý úrok tak dosahuje takmer trojnásobok priemernej úrokovej miery za podobné úvery poskytované bankami v danom čase. Okrem toho tento úver slúžil na prekrytie, resp. prefinancovanie starých pôžičiek a to v tom istom finančnom

dome, ktorý bol poskytovateľom tejto pôžičky, teda u Consumer Finance Holding, a to dve pôžičky Slovenskej Požičovne a jedna ďalšia pôžička u ktorých súd už sám o sebe rovnako nemá pochybnosti, že v nich boli dohodnuté neprijateľné úroky. Po druhé, úrok sa považuje za bezúročný a bezpoplatkový aj z toho dôvodu, že termín konečnej splatnosti je označený šifrou 5/2020, ktorá nie je v súlade s § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, teda nejedná sa o jasné a zrozumiteľné označenie termínu konečnej splatnosti pôžičky. Takéto označenie je nekonkrétne, neurčité a preto z dôvodu aj porušenia zákona v tejto časti, súd považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Za ďalšie, súd úver považuje za bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu riadneho neskúmania úverovej bonity žalovanej pred poskytnutím pôžičky, resp. úveru. Resp. lepšie povedané, žalobca jej úverovú bonitu síce skúmal, ale zistil, že nie je schopná splácať úver. I napriek tomu jej úver poskytol. Jediným záujmom žalobcu bolo nie poskytnúť pôžičku žalovanej pri riadnom preskúmaní jej úverovej bonity tak, žeby bola schopná úver splácať, ale zabezpečiť si splatenie svojich starých dlhov, ktoré nebola žalovaná schopná splácať, nakoľko mala rodinné ťažkosti s manželom, ktorý bol v tom čase závislý na alkohole a gamblerstve. Táto skutočnosť bola žalobcovi celkom zrejme známa, resp. jeho právnenému predchodcovi. Nepochybne i staré úvery, ktoré žalovaná nebola schopná splácať, boli samé o sebe boli úročené. I napriek vedomosti o tom, jej žalobca poskytol ďalší úver s rovnako vysokým úročením, aby si zabezpečil splatenie týchto starých dlhov. K námietke žalobcu, že § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka pripúšťa mieru odplaty, ktorá bola dohodnutá 32 % ročne, súd sa s touto námietkou nestotožňuje, ale ako bolo povedané, už samotnú úrokovú sadzbu 32% považuje za rozpornú s dobrými mravmi, resp. za úžernícku. Ak je odplatom len samotná dohodnutá úroková sadzba bez ďalších poplatkov, tak treba úto samotnú úrokovú sadzbu považovať za odplatu. Táto však vždy zásadne musí byť v súlade s dobrými mravmi.

30. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania. Dôvodom je, že úver ktorý súd hodnotí ako bezúročný a bez poplatkov mal byť poskytnutý vo výške 6186,75 eur. Žalovaná vrátila sumu vo výške 12.146,52 eur ako sám uviedol žalobca v podanej žalobe do dňa podania žaloby. Teda ho dvojnásobne „preplatila“.

31. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

32. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú

úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 (porovnaj aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené závery aj preto súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 OZ).

34. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

35. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

36. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

37. Žalobca rovnako nepreukázal, že by riadne doručil žalovanej oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.“ Zároveň platí § 132 ods. 2 podľa ktorého „Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.“ Osobitne je potrebné poukázať na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/45/2021, z 2.2.2022 podľa ktorého: „ Z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany žalobcu bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanému doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal.. Osobitne poukazuje súd na najaktuálnejší rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022, z 28.2.2022 podľa ktorého: „V konkrétnostiach prejednávanej veci - odvíjajúcich sa od skutkových tvrdení obsiahnutých v žalobe, ktorými je konajúci súd viazaný - tak žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že došlo k platnému zosplatneniu „celého dlhu“. Okresný súd zdôraznil, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. (a ani oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti) žalovanému do vlastných rúk; teda nepreukázal, že došlo k účinnému zosplatneniu pohľadávky. Práve doručenie takejto výzvy je totiž podmienkou, aby bolo možné „zákonným spôsobom vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vo všeobecnosti. Nadväzne okresný súd uzavrel, že žalobcovi právo na zaplatenie „celého dlhu“ nevzniklo. Vzhľadom na tieto skutočnosti „žalobu v celom rozsahu bez ďalšieho zamietol so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu“. Nad bezprostredný rámec odvolania krajský súd dodáva, že doručenie, či už výzvy v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. alebo samotného zosplatnenia nie je prípustné preukazovať len predložením podacích hárkov, prípadne iných dokladov potvrdzujúcich iba odoslanie písomností. Relevantným je totiž (až) preukázanie, že dotknutá písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry adresáta; bližšie napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 36/2020 z 15.12.2020.“ Aj z uvedeného dôvodu súd žalobu čo do zvyšku zamietol.

38. Podľa tvrdenia žalobcu, reálne bola poskytnutá pôžička 6.186,75 eur a žalovaná vrátila do dňa podania žaloby 12.146,52 eur. Pôžičku preplatila. Pôžička je bezúročná a bezpoplatková, preto žalobcovi neprislúchajú ani úroky z úveru a žiadne poplatky spojené s poskytnutím úveru.

39. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

42. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 2.597,95 eur s príslušenstvom, avšak súd žalobu zamietol v celom rozsahu. Úspech žalovanej bol v danom prípade 100 %, preto má nárok na náhradu trov konania o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.